

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ЗА ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

О Т Ч Е Т

за дейността
на Институт за икономически изследвания при БАН
през 2014 г.

София, януари 2015 г.

ПРОБЛЕМАТИКА НА ЗВЕНОТО ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДЕЙНОСТТА НА ИНСТИТУТА ПРЕЗ 2014 г.

Преглед на изпълнението на целите (стратегически и оперативни), оценки и анализ на постигнатите резултати и на перспективите на звеното в съответствие с неговата мисия и приоритети, съобразени с утвърдените през 2014 г. научни тематики.

ИИИ на БАН е национална научна институция, която се е утвърдила с годините и е център за теоретични и научно-приложни изследвания, както и за подготовката на научни кадри в областта на икономиката.

През 2014 г. Институтът за икономически изследвания (ИИИ) на БАН продължи да спазва приоритетите на БАН във връзка с проведените реформи, в БАН, в съответствие с 33-то заседание на Общото събрание (ОС) на БАН за реструктурирането на Академията и преустройството на нейните специализирани научни звена (СНЗ). В процеса на научната работа в ИИИ при БАН се спазват законовите правила, приети в рамките на БАН, във връзка със Закона за насърчаване на научните изследвания при условията и по реда на този закон и в съответствие с Националната стратегия за научни изследвания, като се насърчава научноизследователската дейност с доказана значимост и международно признание, която включва научни изследвания, свързани с решаването на важни проблеми на страната в областта на икономиката, обществените процеси и човешките ресурси. Научноизследователската дейност на ИИИ при БАН обхваща фундаментални и приложни изследвания, както и разпространението на научните резултати.

ИИИ при БАН се ръководи също от приетите от Научния Съвет на Института „Приоритети за изследователската дейност за периода 2014-2020 г.” които дават рамката и насоките на работа на сътрудниците и са съобразени с Политика 1 и Политика 2 от „Програмата за стабилизацията и развитието на БАН през периода 2012-2014 г.” Приоритетите са съгласувани също с решенията на ОС на БАН.

В тези концепции благоденствието на обществото би следвало да се корени в прилагането на иновативни политики и добри практики при по-пълноценното използване на трудовия потенциал и на ресурсите на страната. Прилагането на целенасочен икономически и социален модел, съобразен с финансовите възможности на страната, както и провеждането на целенасочена инвестиционна политика са основа на икономическата интеграция на България в ЕС и на усъвършенстването на управлението на страната в съответствие с добрите европейски практики, като се отчитат общо нестабилните перспективи за развитие не само в Европа, а и по света.

Икономиката на България зависи пряко от политическото и икономическото положение на ЕС. Икономическото положение на страните членки остава нестабилно независимо от подобряващите се макроикономически индикатори на развитите страни-членки на ЕС. Продължаващите проблеми в политически и в икономически план в ЕС-28 се изострят поради нестабилната външно икономическа и политическа среда, както и поради икономическото развитие и нарастването на външотърговския дял на страните от БРИК.

Изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020. Извършвани дейности и постигнати резултати

Научноизследователските проекти обхващат различни аспекти на вътрешните и на външните икономически отношения на България, на състоянието на реалния сектор и на финансите. Дават се реални оценки на състоянието и прогнози за бъдещето развитие на българската икономика, бизнеса и финансите в условията на слаб икономически растеж и на сравнително ниски перспективи за нарастването на инвестициите в ЕС. Институтът предлага също нови идеи относно разрешаването на основните икономически и социални проблеми на България и във връзка с Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020. Резултатите от изпълнените научноизследователски проекти са съобразени с изискванията и Приоритетите на ИИИ на БАН.

С краен срок на завършване през 2014 г. бяха приключени **13** проекта от научноизследователската програма на института, като бяха анализирани важни въпроси за макро и микро икономическото развитие и усъвършенстването на социално икономическата политика на страната. Изследванията бяха насочени към устойчивостта на икономиката в условия на вътрешна и външна нестабилна икономическа среда, към предлагането на модели за разрешаването на остри проблеми на България, свързани с неравенството в доходите и бедността, на социално-икономическите различия между районите, областите и общините на ефектите от внедряването на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ), на ценообразуването на ВиК услугите и др. Изтъкват се също възможностите за възстановяването на икономическия растеж през призмата на отрасловите промени в страните от ЕС, на особеностите на външно търговската политика на България през последните години, на влиянието на търговското кредитиране върху финансовото състояние на фирмите, на икономическа оценка на влиянието на здравните технологии върху (квази) пазара на здравните услуги в България.

Полза/ефект за обществото от извършваните дейности

Развитието на българската икономика в годините след икономическата криза се характеризира с почти нулеви стойности на икономически растеж. Безработицата остава висока, което вероятно ще повиши равнището на бюджетния дефицит, независимо от факта, че той остава съществено по-нисък в сравнение с този на други страни членки на ЕС-28, изпитали ударите на суверенната дългова криза. Ето защо задачите на ИИИ при БАН са насочени към търсенето на решения за постепенното преодоляване на кризисните последици в икономиката на България, за установяването на твърди устои, които биха позволили интензивното развитие на българската икономика и външна търговия и които биха допринесли за намаляването на икономическите и на социалните разлики между България и другите страни-членки от ЕС-28.

Взаимоотношения с институции

Научните разработки са насочени към установяването на устойчива и интелигентна икономическа и социална среда, към повишаването на благосъстоянието на държавата като функция на иновационни методи и практики в реалния сектор при по-качественото използване на ресурсите на страната. Те също отразяват обективно и отрицателните

практики в икономиката и социалната дейност, които слагат непреодолими бариери пред общественно-икономическото развитие на България.

Сътрудниците на института участват активно в обсъждането на важни за българската икономика и финанси въпроси. Те участват в експертни групи, формирани в рамките на държавни ведомства и министерства. Анализите и експертните становища допринасят за разрешаването на актуални проблеми на икономическото развитие на страната и за утвърждаването на ролята и признанието на способността на сътрудниците на института да вземат решения по важни за икономиката на страната практически проблеми.

ОБЩОНАЦИОНАЛНИ И ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ, ОБСЛУЖВАЩИ ДЪРЖАВАТА

В условията на нестабилна икономическа и политическа среда професионалната колегия на ИИИ на БАН участваше активно на национално и международно равнище в теоретични и приложни изследователски програми по договори с вътрешни и международни научни организации. Научните проекти са насочени към изследването на различните аспекти на реалния сектор, на сектора на услугите, на финансите, на външните икономически отношения на България. Научните изследвания са съобразени с потребностите на българската икономическа и трудова практика, като те отразяват състоянието и предизвикателствата, които стоят пред българската икономика и управление във връзка с «Европа 2020» и последващите сложни задачи, които предстои да се решават в ЕС. Включването на сътрудниците на института в научно-приложни проекти показва, че те са ценени като експерти от институциите в страната и в чужбина.

Сътрудниците на ИИИ на БАН участваха активно в организирани от БАН дискусии, форуми, събития, конференции и срещи, посветени на 145 годишнината на БАН. Сътрудници на ИИИ на БАН участваха в създаването на Центрове на БАН в някои от големите градове в България и в изграждането на научно изследователски центрове между БАН и Университети в страната. Във форумите, посветени на 145 години от създаването на БАН – „Ден на българската наука”, проведени в различни градове и научни институции на страната, сътрудниците от ИИИ при БАН участваха с доклади.

Сътрудниците от ИИИ при БАН участваха активно в дискусии като Обществената дискусия в БАН, посветена на важни въпроси за бъдещето на българската енергетика (25.09.2014 г.) Целта на инициирани публични дебати от БАН е да се чуят акцентите в икономическата стратегия и да си предложат консенсусни решения.

Институтът е организатор и съорганизатор на конференции в страната. През изминалата година ИИИ при БАН организира международна научна конференция *„Икономически растеж: стимули и ограничители”*, в която с доклади участваха 36 сътрудници от ИИИ при БАН.

С участието на института бяха проведени следните национални и международни конференции: *„Конференция по въпросите на международната миграция”*, *„Кръгла маса: Методология за анализ на риска от данъчни измами и данъчно укриване”*, *„Национален диалог/обсъждане на проекта за Дневен ред за устойчивото развитие на ООН за периода 2015-2030 г.”*, *„XXI Национално честване на Световния ден на водата”*, *„Управление, ефективност, интеграция в търсене на съвременни решения”*, *Международната конференция „Ресурси и управление”*, организирана от ИФАГ (Франкофонски институт за администрация и управление), *Национална конференция*

на тема „Перспективи за развитие на българската икономика“. Сътрудници от ИИИ при БАН участват активно в *Работни групи между БАН и Македонската академия на науките (МАК)*, които се проведеха в България и Македония.

През изминалата година, сътрудниците на Института са участвали в **36** конференции в страната. В рамките *Дискусионен семинар "Агора"* 7 сътрудници на института изнесоха публични лекции. Сътрудниците на ИИИ при БАН са взели участие в **25** конференции в чужбина.

Проекти, свързани с общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата и обществото, финансирани от национални институции – до три най-значими проекти

Институтът и в лицето на отделни негови сътрудници, изпълняваха национални проекти, финансирани от други научни институции, участваха в международни проекти, финансирани от международни институции и програми като Европейската Комисия, 7-мата РПЕК, Европейският социален фонд и др.

По линия на „проектите, финансирани от други научни институции или висши училища, финансирани от бюджетна субсидия“ беше завършен 1 проект. По линия на проектите, финансирани от национални фирми, е реализиран 1 проект, а по линия на финансирането от международни фирми също 1 проект. Приключените проекти, финансирани от Оперативни програми на структурните фондове са 12 броя. По линия на другите европейски и международни програми и фондове е финансиран 1 проект. Проектите, финансирани от Националните фондове, по договори с министерства и други ведомства са на брой 8.

Сред разработените проекти се открояват следните по-значими проекти: Проектът *„Оценка на структурните и съдържателни промени в българската и световната индустрия и очертаване на възможностите за реиндустриализация, която води до по-висока конкурентоспособност на българската икономика“* (Ръководител на проекта: проф. д-р Митко Димитров) анализира многоаспектно структурните и съдържателните промени, настъпили в българската индустрия след началото на прехода към пазарна икономика. направен е сравнителен анализ на структурните изменения в българската индустрия с други икономики на страни членки на ЕС в периода след 1990 г. Разкрити са ефектите на глобализацията върху инвестиционните решения в индустрията. Изтъкнати са главните причини, които обусловиха делокализирането на индустриалните производства извън България и Европа. На основата на политиките на Европейската Комисия за реиндустриализирането на Европа (особено след 2005 г.) са подчертани основните направления на тези политики, насочени към издигането на ролята и на иновативното развитие на индустрията в икономиката на страните от ЕС. Очертани са основните предизвикателства и политики за реиндустриализацията на българската икономика.

Проектът *“Предварителна оценка на Оперативната програма по Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица 2014-2020”* (Ръководител проф. д-р Георги Шопов) дава оценка на Оперативната програма по Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица 2014-2020 г. (ОП ФЕРПНЛ), извършена от експертен екип на ИИИ при БАН е проведена по искане на МТСП като част от задължителните дейности по нейното разработване. Докладът е структуриран в съответствие с изискванията към елементите на предварителната оценка на оперативни програми за храни и/или основно материално подпомагане, посочени в Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския

парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. Съдържанието на Оперативната програма се оценява и в контекста на изискванията към информацията, която Програмата трябва да представя, така както те са посочени в чл.7, т.2 на Регламент (ЕС) № 223/2014. В анализите, оценките и препоръките се изтъкват параметри, които следва да бъдат постигнати. Анализират се целите на ЕС за намаляването с 20 милиона на броя на хората, живеещи в бедност или които се намират в риск от изпадане в бедност и социална изолация съгласно Европа 2020 г. Изтъкват се съгласуваността на предложената оперативна програма и връзката с други инструменти, които имат отношение към нея. Изследва се последователността в разпределянето на бюджетните средства спрямо целите на оперативната програма, приноса на очакваните резултати, участието на заинтересованите страни, пригодността на процедурите за мониторинг и за събирането на данните, необходими за провеждане на оценките.

Проектът *„Мониторингов доклад за оценка на резултатите от изпълнението на програмата за изпълнение на стратегията за децентрализация за 2013 г.”* (Ръководител доц. д-р Стефан Иванов) анализира изпълнението на Стратегията за децентрализация през 2013 г., както и дава оценки на изпълнението на Стратегията за децентрализация за периода 2010-2013 г. Оценена е степента на изпълнение на заложените в програмата задачи през 2013 г. и изпълнението ѝ за периода 2010-2013 г. На основата на сравнителен анализ е оценено мястото на България сред другите страни членки на ЕС по основни показатели за децентрализация направени са препоръки относно целите, които трябва да се поставят в следваща Стратегия за децентрализация и в Програмата за нейното изпълнение.

РЕЗУЛТАТИ ОТ НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2014 Г.

Проектът, който е открит като научно постижение на ИИИ при БАН е *“Сегментация на заетостта и доходите на трудовия пазар в България”* (Ръководител проф. д-р Искра Белева). Проектът е публикуван като книга от Издателството на БАН. Представени са резултатите от изследването, изучаващо сегментацията на пазара на труда чрез динамиката на доходите на заетите, ранжирани в определени интервали. На практика се изследва мобилността на заетите в определени доходни интервали като се показва дали тази заетост е сегментирана, т.е. дали хората остават в същата доходна скала или имат възможността за преминат в други доходни скали. Направена е систематизация на теоретичните концепции и методологически подходи за обясняване и изследване на феномена “сегментация” на заетостта. На основата на теоретичното осмисляне на икономическите възгледи се въвежда ново определение на сегментацията на заетостта в България. Разработен е методологически инструментариум за изследване на сегментацията на заетостта чрез трудовите доходи. Априорното разпределение на трудовите доходи в шест отделни сегменти и търсенето на стабилност на заетите, попадащи в тях. Разработеният инструментариум е приложен спрямо статистическа база данни на националната статистика, предлагаща съпоставими данни в европейски мащаб.

Резултатите показват, че използваният подход е действащ инструмент за оценяване на отделните сегменти на пазара на труда. Изтъква се, че българският трудов пазар е сегментиран по отношение на трудовите доходи и доходни групи. Установено е, че движението от ниско доходните (първа и втора групи) към по-високо доходните групи е сравнително ограничено, докато движението от по-високо доходните групи към по-ниско доходните (вкл. с прескачане на две или три доходни групи) е по-интензивно и показва, че „сегментацията” е неустойчива и е възможно изпадане от най-високо до

най-ниско доходно равнище. Отчетено е, че движението на заетите към съседните доходни групи увеличава стабилността на сегментацията.

Установени са основните фактори, оказващи влияние върху подоходната сегментация. Тази зависимост е потвърдена от анализа на емпиричните данни. Установено е, че работната сила се сегментира на нискозаплатена и високозаплатена в двата полюса на доходната скала с трудни преходи между тях. Изводът показва, че сегментацията нараства до скалата на медианния доход, след което намалява в следващите две скали. Проявата на двуполусното разделение се проявява на пазара на труда и очертава, че средно квалифицираният труд не може да намери подобаващо място в заетостта. Изтъква се, че хората в нискодоходната заетост се възпроизвеждат като трудов ресурс с ограничени възможности за преход към по-високодоходна група. Анализират се "работещите бедни" като ярък феномен на пазара на труда в България.

Установено е, че заетите в нискодоходните сегменти са предимно хора със средно образование, което означава, че не липсва на образование, а неподходящото образование подхранва сегментацията на част от заетите. При високодоходните сегменти е налице нисходяща тенденция на сегментацията. Обясненията могат да бъдат няколко: по-високата конкурентоспособност на тези хора; по-малкото предлагане на качествен труд поради демографските процеси и емиграцията на работна сила, която "отваря" вратите на заетостта и насърчава вътрешната мобилност. Очертава се, че жените са повече при нискодоходните сегменти. Изтъква се, че по възрастови признаци хората между 45-50 г. са сегментирани в нискодоходните групи; с нарастването на равнището на дохода по-младите, 35-44 г. заемат позиции в сегментите, а при най-високата доходна скала преобладават хората на 55-64 г. Анализът показва, че образователното равнище е цел на програмите за повишаване на конкурентоспособността на работната сила. Потвърждава се значението на образованието като фактор за мобилност в доходните скали, но най-вече на развитието на качествените характеристики като умения и способности на работната сила.

Като най-значимо научно-приложно постижение, проектът *„Годишен доклад 2014, икономическо развитие и политики в България: оценки и очаквания“* (Ръководител: проф. д-р Искра Белева) анализира на икономическото развитие и политики в България през 2013 г. Съчетани са теоретични модели с експертни оценки и прогнози и са обосновани виждания и перспективи в макроикономическото развитие на икономиката, по отделни сектори и в регионален план. Направените анализи и предложения могат да се използват от специалисти, ангажирани с макроикономическото управление, както и от научната общност и широката общественост.

Анализите са насочени към прогнозирането на икономическия растеж през 2014-2016 г. на основата на динамиката на brutния вътрешен продукт (БВП) и на неговите компоненти от страна на крайното използване, производството и разпределението на дохода. Установено е, че прогнозата е вероятно в условията на възстановяващия се износ в Еврзоната, на нарастването на вътрешното търсене и инвестициите и на европейските фондове. Изследвани са компонентите на платежния баланс и влиянието им върху факторите на растежа. Направени са изводи за конкурентоспособността на българския износ, основан на ниско заплащане на труда, стратегия, която не е печеливша в дългосрочен план.

Препоръчва се продължаването на структурните реформи, независимо от тяхната трудност. Изтъкнати са някои причини за бедността на хората в България като се посочва, че липсата на задължителните структурни реформи, които създават благоприятна среда за бизнес и живот е една от основните от тях. Анализът на

банковата сфера показва, че преразпределение на пазара на финансови услуги се променя. Очаква се съживяване на кредитирането, подобряване на качеството на кредитите и активиране на процесите по сливане и придобиване на банки.

Изтъква се, че финансовата задлъжнялост на фирмите (2013 г.), се превръща в бремене за икономическото развитие и бизнеса. Формулирани са препоръки за промени в политиките по отношение достъпа до финансови ресурси на фирмите.

Констатиран са нарастващи задължения на населението в страната. Те отразяват както ниската изходна база в развитието на този вид финансови услуги, така и недостатъчната финансова култура на населението да ползва и обслужва банкови заеми.

Доказано е, че в пазара на труда проблемите на ниската заетост и висока безработица остават доминиращи и се превръщат в пречка пред растежа в близка перспектива.

Представена е примерна методика за измерване на допустимите различия между регионите в светлината на изискванията за устойчиво регионално развитие. Оценката на базата на тази методика показва, че регионалното развитие в България не отговаря на нито един от критериите за устойчиво регионално развитие. Определя се каква би следвало да бъде регионалната политика при сегашните икономически дадености на България.

УЧАСТИЕ НА ЗВЕНТО В ПОДГОТОВКА НА СПЕЦИАЛИСТИ

През 2014 г. в Института се обучаваха общо 16 докторанти: редовно обучение - 1; задочно обучение – 10 и на самостоятелна подготовка – 5, от които 1 чуждестранен докторант от Р. Гърция. През годината успешно са защитили дисертационните си трудове пред Научно жури в Института за икономически изследвания за получаване на образователната и научна степен “ДОКТОР” 3 докторанти (българи), а именно: (Румяна Стефанова Грозева, Иван Христов Илков и Иво Асенов Траянов). Отчислени са с право на защита през 2014 г. са 6 докторанти. По обявения допълнителен конкурс за прием за учебната 2013/2014 г. нямаше зачислени докторанти. По заявка от Института, през м.август 2014 г. БАН публикува обява за конкурс за прием на редовни и задочни докторанти, с финансиране от държавата. За обявените 7 места (2 – редовно обучение и 5 – задочно обучение) бяха подадени документи от 7 кандидати, един от тях не се яви на изпита, а друг, който кандидатстваше в две докторски програми се яви само на един от конкурсните изпити. Класира се само един от кандидатите по докторска програма “Световно стопанство и МИО” задочно обучение, който следва да бъде зачислен в началото на 2015 година. Останалите бройки от обявеният конкурс остават неусвоени.

Продължава сътрудничеството с Европейския институт за висши изследвания в областта на мениджмънта, който предоставя информация за докторантските семинари на 6 европейски асоциации. (European accounting association, European association for research in industrial economics, European finance association, European international business academy, European marketing academy, European academy of management, European operations management association).

През 2014 г. има предложение от Университета Дортмунд (Германия), и от Университета в Лайпциг (Германия) към ИИИ при БАН за продължаването на изтеклите договори за докторантска и преподавателска мобилност по програмата „Еразъм” на Европейската Комисия.

Научният съвет на ИИИ при БАН, със свое решение подкрепи предложението за награждаване на проф. Ксавие Рише (Франция) с почетния знак на БАН "Марин Дринов", на лента.

В Конкурса за високи научни постижения, посветен на 145-годишнината на Българската академия на науките (направление „Човек и общество“), ръководството на БАН отличи с награда и юбилейна грамота доц. д-р Алла Кирова, доц. д-р Ирена Зарева и доц. д-р Матю Матев от Института за колективна монография „Съхранение и развитие на човешкия капитал в образованието и науката“.

Продължава сътрудничеството на ИИИ на БАН с Университети с цел разширяване на преподавателската дейност на сътрудниците от Института. Сътрудничеството със Стопанския факултет на ВТУ "Св. Св. Кирил и Методий" продължава с години, както при обучението на бакалаврите, така и на магистрантите, по специалностите: „Финанси на предприятията“, „Бизнес администрация“, „Банково дело“, „Международна икономика“, „Стопанско управление“, „Счетоводство и контрол“, „Маркетинг“. През 2014 г. продължава дистанционната форма на обучение по 8 специалности. Сътрудници на Института са преподаватели в Съвместната магистърска програма между ИИИ на БАН и ВТУ "Св.Св. Кирил и Методий".

Институтът осъществява сътрудничество с Икономическия университет Варна и с Варненския свободен университет "Черноризец Храбър". Сътрудници на института участват в обучението на бакалаври и на магистранти при Варненския свободен университет, както и в изработването на учебни планове и в организацията на учебния процес. През 2014 г. продължава сътрудничеството на Института със Стопанския факултет на Тракийския университет, Стара Загора по програма "Финанси". Към момента там са ангажирани 5 сътрудника от института.

Сътрудници на Института участват в съвети и комисии на академични и административни структури. Институтът е регистриран в Мрежа за разпространение на научни статии в сферата на икономическата наука (Research Papers in Economics), в която участват учени от 73 държави.

СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ НА ЗВЕНОТО

КРАТЪК АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЗВЕНОТО ЗА 2014 г.

Приходите от бюджетната субсидия и собствени средства през 2014 г. възлизат на 1 235 739 лв. Разходите са 1 365 954 лв., от които 868 201 лв. от субсидия и 497 753 лв. от собствени средства.

Приходите извън субсидията се формираха от абонаменти на списания "Икономически мисъл", списание "Икономически изследвания", от договор по Българо-Швейцарска програма и договори с други институции, от такси за обучение на докторанти, от договори по съвместни магистърски програми с ВТУ "Св. Св. Кирил и Методий", ВСУ "Черноризец храбър" - гр.Варна и Тракийски университет – гр.Стара Загора, и от стопанска дейност.

Разходите имат следната структура (лв.)

Заплати и възнаграждения за персонала	1 197 181
в т.ч.	
заплати и възнаграждения	1 047 782
обезщетения	15 563
Осигурителни вноски за ДОО от работодател	87 938
Здравно-осигурителни вноски от работодател	36 775
Вноски за ДЗПО	9 123
Издръжка	150 049
в т.ч.	
материали	19 398
вода, горива, енергия	28 386
разходи за външни услуги	63 866
командировки	20 187
данъци	17 918
други	294
Стипендии	5 400
Разходи за членски внос	1 200
Придобиване на ДМА	12 124

От началото на годината в Института се изплащаха редовно хонорари по магистърска програма с ВТУ “Св. Св. Кирил и Методий”, за сп. “Икономическа мисъл”, списание “Икономически изследвания”, а също така и за изготвяне на рецензии на планови разработки, участия в научни съвети, за научни журита за придобиване на научни степени и заемане на научни длъжности и изпитни комисии.

Разходите за издръжка се покриха от собствени средства. В §10-15 (Материали) се включват и активи със стойност под 1000 лв., след което те се завеждат задбалансово. Разходите за външни услуги включват: телекомуникационни, обяви за конкурси, печатарски услуги за издания на Института, автореферати, софтуер, научни мероприятия, консултации за изменения на програмни продукти, ремонт на техника, ВиК, асансьорни, охранителни и други услуги. Разходите за командировки в страната и чужбина са предимно за участия на сътрудници в научни мероприятия и за работа по

проектите финансирани от фонд “Научни изследвания” и “Българо-Швейцарската програма.

Със собствени средства се платиха закупуване на дълготрайни материални активи за 12 124 лв., в.т.ч за:

- придобиване на компютърни конфигурации и хардуер - 9 965
- друго оборудване, машини и съоръжения - 2 159

СЪСТОЯНИЕ И ПРОБЛЕМИ НА ЗВЕНОТО В ИЗДАТЕЛСКАТА И ИНФОРМАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ, ПРЕПОРЪКИ

Институтът поддържа активна издателска дейност чрез единствените в страната реферирани списания в областта на икономиката – „Икономическа мисъл” и „Икономически изследвания”, публикува енциклопедични и монографични издания.

Списанието "Икономическа мисъл" публикува годишно 6 книжки, в които се отразяват актуални изследвания по широк кръг въпроси от български и чуждестранни учени. Засягат се проблемите на прехода, икономическата реформа и структурната политика, приватизацията, инвестиционната дейност, международното икономическо сътрудничество и интеграцията в световните и европейски структури и аспекти на присъединяването на България към Европейския съюз.

Актуалността на проблематиката и утвърденият авторитет на списанието провокира интереса на редица изследователи да предлагат материали за публикуване. От няколко години списанието разполага с резерв от статии и има възможност да предлага повисоки критерии при техния подбор.

Списанието предлага рубриките “Консултации”, “Прегледи”, “Научен живот”, публикува рецензии и отзиви за български и чуждестранни книги, информира читателите за проведени научни форуми в страната и чужбина.

Списанието се издава с финансовата подкрепа на УНСС. То се реферира от JEL-EconLit, най-известната и авторитетна институция за рефериране на публикации в областта на икономическите науки в света.

Необходимо е да се отбележи професионализма на редакционния колектив, който и през тази година успя да приключи навреме с издаването на всички броеве в рамките на годината вкл. и английския брой на списанието.

Главен редактор на списанието е проф. д.ик.н. Людмил Петков, а членове на редколегията са: проф. д-р Стати Статев – зам. главен редактор (Университет за национално и световно стопанство), проф. д.ик.н. Гарабед Минасян (Институт за икономически изследвания при БАН), проф. д.ик.н. Илия Балабанов (Институт за икономически изследвания при БАН), проф. д.ик.н. Йосиф Илиев (Университет за национално и световно стопанство), проф. д.ик.н. Камен Каменов (СА "Д. А. Ценов" – Свищов), проф. д.ик.н. Росица Рангелова (Институт за икономически изследвания при БАН), проф. д-р Валентин Гоев (Университет за национално и световно стопанство), проф. д-р Веселин Минчев (Институт за икономически изследвания при БАН), проф. д-р Йордан Христосков (Институт за икономически изследвания при БАН), проф. д-р Зоя Младенова (Икономически университет – Варна), доц. д-р Дарина Русчева (Институт за икономически изследвания при БАН), доц. д-р Румен Брусарски (Университет за национално и световно стопанство), доц. д-р Цветан Коцев (ЕКИУ – Пловдив).

Отговорен секретар на списанието е Христо Ангелов, а редактор Ноемзар Маринова.

Списанието „*Икономически изследвания*” се реферира от JEL-EconLit, най-известната и авторитетна институция за рефериране на публикации в областта на икономическите науки в света. През годината бяха получени предложения и бяха сключени договори от Elsevier и EBSCO Publishing за рефериране и включване на статиите на списанието в най-големите бази данни в света – SCOPUS И EBSCO. От началото на 2008 г. статиите се рецензират по т. нар. “double blinded” принцип, т.е. не само авторите не знаят кои са рецензентите, но и рецензентите не знаят кои са авторите.

Бяха публикувани резултатите от актуални изследвания на важни съвременни икономически проблеми – новият модел на икономически растеж, структура на корпоративния контрол, защита на банките под особен надзор, бягство от данъка и данъчната измама, икономико-математическата задача в земеделието, експертна ценова стратегия, прехода към пазарна икономика, хомогенност при оценяване на продукцията, мониторинг на туристическия бизнес, реструктуриране на работната сила, стимули за икономическо развитие. Статиите се публикуват на български или на английски език.

Главен редактор на списанието е проф. д-р Митко Димитров, членове на редакционната колегия от Института са: проф. д-р Георги Шопов, проф. д-р Искра Христова-Балканска, проф. д-р Стоян Тотев, проф. д-р Татяна Хубенова, проф. д-р Васил Цанов, проф. д-р Пламен Чипев и външни членове проф. д.ик.н. Иван Стойков, проф. д.ик.н. Никола Вълчев, проф. д.ик.н. Нено Павлов, доц, д-р Евгени Станимиров.

В Редакционния съвет участват учени от Унгария, Македония, Италия, Австрия, Румъния, Гърция, Франция, Русия, Великобритания и от България: проф. д.ик.н. Атанас Дамянов, проф. д.ик.н. Илия Георгиев, проф. д.ик.н. Бойко Атанасов и проф. д-р Боян Дуранкев.

Секретар на списанието е Диана Димитрова.

Редактори: Христо Ангелов, Ноемзар Маринова.

Изработена е и се актуализира постоянно WEB-страница на списание ”Икономическа мисъл” и списание ”Икономически изследвания”. Двете списания се разпространяват чрез абонамент, изпращат се до най-големите национални и университетски библиотеки в света чрез служба „Библиотечен обмен ” на БАН и се продават он-лайн чрез най-голямата виртуална библиотека за списания от Централна и Източна Европа – CEEOL.

През 2014 г. са излезли от печат 88 публикации на сътрудници от Института и са приети за печат 71 публикации. Списъкът на научните публикации на сътрудниците е представен като Приложение Г към отчета.

Научни публикации на сътрудници на Института са били цитирани 186 пъти. Списъкът с цитиранията на сътрудниците е представен като Приложение Д към отчета.

ПУБЛИЧНО-ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Дискусии	Проведени	Присъствие на медии			Зададени въпроси
	6	37			12
2. Пресконференции	Проведени	Присъствие на медии			Зададени въпроси
	3	69			21
3. Съобщения за медиите	Изпратени	Източници на отразяване			Информации
	15	228			257
4. Присъствие в медиите	Вестници	Списания	Радио	TV	Интернет
	29	5	15	20	159
5. Информации	В печата	В Интернет	Интервюта		Радио и TV репортажи
	34	184	4		35